

tr. zák.; o d v o l a c í s o u d kvalifikoval nezákonný postup obžalovaného jako trojnásobný přečin porušení osobní svobody veřejným úředníkem podle § 193 tr. zák.

N e j v y š š í s o u d zmateční stížnost obžalovaného částečně odmítl, částečně zamítl.

Z d ů v o d ů :

Nejvyšší soud při právním posouzení případu vycházel z naznačeného skutkového stavu a ponechal stranou vývody zmateční stížnosti, pokud se vztahují k posouzení jednání obžalovaného jako protizákonného na tom základě, že by byla pravdivá jeho obhajoba, ač i tu sluší podotknouti k vývodům stěžovatelovým, že úsudky odvolacího soudu o protizákonnosti uvěznění J. H. a spol. jsou se zřetelem na zjištěné okolnosti případu zcela správné. Jsou-li však zjištěny skutečnosti, jež poukazují k tomu, že obžalovaný neměl vůbec základu k podezření proti zadrženým osobám z trestného činu, ale že je bezdůvodně uvěznil buď ze svévole, zlomyslnosti, aby ukázal, jakou moc má notář, anebo spíše z požití alkoholu, byla v tomto jeho jednání právem shledána skutková podstata trojnásobného přečinu proti osobní svobodě, spáchaného obžalovaným jako obecním notářem, tudíž veřejným úředníkem zneužitím jeho úřední moci k tomu, že uvěznil tři osoby proti zákonu. Na uvedeném skutkovém základě nelze usuzovati na nějaký omyl o jeho oprávnění k zatknutí. Byla porušena osobní svoboda tří osob, proto bylo právem nalezeno na přečin trojnásobný.

Čís. 5685.

Ako treba klásť porotcom skutkové otázky s alternatívnym obsahom pri spolupachateľstve na trestnom čine.

(Rozh. zo dňa 23. septembra 1936, Zm III 306/36.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti M. N. a spol., obžalovaným zo zločinu vraždy, vyhovujúc zmätočnej sťažnosti obžalovanej M. N., uplatnenej z dôvodu zmätočnosti podľa § 29, čís. 6 por. nov., zrušil podľa § 34, odst. 1 por. nov. rozsudok porotného súdu i s celým pokračovaním, ktoré nasledovalo na úkon, zakladajúci zmätočný dôvod, čo do obžalovanej M. N. a hľadiac na zmätočnú sťažnosť verejného žalobcu následkom súvislosti z moci úradnej podľa § 387, posl. odst. tr. p. aj čo do obžalovaného M. B.; dotyčne oboch obžalovaných nariadil najvyšší súd konanie nového hlavného porotného pojednávania; zmätočné sťažnosti inak uplatňované poukázal na toto rozhodnutie.

Z d ô v o d o v :

Najvyšší súd pri preskúmaní veci sa zaoberal predovšetkým zmätočnou sťažnosťou obžalovanej M. N., ktorú uplatňuje na základe § 29,

čís. 6 por. nov. výtkou, že rozhodnutie porotcov je nejasné. Zmätočnej sťažnosti nelze odpoveď oprávnenia.

Verejná žaloba kladie obžalovaným M. N. a M. B. za vinu, že ako spolupachatelia podľa § 70 tr. z. sa dopustili zločinu vraždy podľa § 278 tr. z., nakoľko dňa 24. apríla 1934 s vopred uváženým úmyslom spoločne usmrtili O. N., a to takým spôsobom, že za predchádzajúcich okolností v obžalobe uvedených vo spoločnom byte uchopila M. N. pri dverách ležiacu sekeru a uderila ňou O. N. do čela a keď O. N. upadol na zem, vtedy M. N. tupou stranou sekery ešte raz ho uderila veľkou silou po hlave, na to priskočil M. B., uchopil sekeru, ktorú M. N. medzitým pustila na zem, a tupou časťou sekery celou silou ešte niekoľkokrát uderil po hlave na zemi ležiaceho O. N., ktorému bola údermi M. N. a M. B. rozbitá lebečná kosť, takže v niekoľko minútach zomrel.

Porotný súd podľa ustanovení § 3 por. nov. položil otázky vo dvoch skupinách, a to dotyčne obžalovaného M. B. v I. skupine a dotyčne obžalovanej M. N. v II. skupine a v každej skupine v 1. skutkovej otázke hlavnej uviedol skutkový stav, na ktorom bola obžaloba založená.

Dotyčne činností obžalovaných, ktoré smerovali priamo na usmrtenie poškodeného, boli však tieto skutkové otázky položené alternatívne, a to opätovne a výlučne v tom znení, či túto činnosť previedol M. B., alebo jeho spoločnica M. N., resp. M. N., alebo jej spoločník. V oboch skupinách bola prvá skutková otázka hlavná zodpovedaná porotcami kladne.

Niet zákonného predpisu, ktorý by zakazoval, aby hlavná otázka bola osnovaná alternatívne. Pravidelne je to nevyhnutelné, keď obžaloba znie na spolupachateľstvo. V takomto prípade je síce účelné, aby medzi hlavnými otázkami bolo uskutočnené spojenie, preč však dotyčne spolupachateľov treba hlavné otázky tak štylizovať, aby mohli byť ohľadom každého jednotlivého obžalovaného aj samostatne a neodvisle rozhodnuté. Pri tom v otázkach s alternatívnym obsahom položených treba dbať, aby čo do spolupachateľstva, alebo čo do spôsobu spáchania činu boli uvedené skutky takým spôsobom, aby mohlo byť rozhodnuté, či činnosť jednotlivého pachateľa — iba alternatívne označená — alebo každá z modalít prípadne uvedených už sama o sebe vyčerpáva znaky zákona, ktorého malo byť použité.

Súd dávajúc dotyčné otázky, chcel zrejme hľadiac na to, že obžalovaní M. B. a M. N. boli žalovaní ako spolupachatelia zločinu vraždy podľa § 278 tr. z., naznačiť túto okolnosť aj v položených otázkach.

Porotný súd však pri zostavení hlavných skutkových otázok nevšimnul si zásad hore už uvedených, lebo kladenie týchto otázok so štylizáciou »sám, alebo jeho spoločník (spoločnica)« nevyklučuje logicky možnosť, že ani jeden z obžalovaných nevyvinul takú činnosť, ktorá priamo smerovala na usmrtenie poškodeného, prípadne zapríčinila jeho smrť, a tak buď ako pachateľ, alebo spolupachateľ by bol zodpovedný za nastalý výsledok.

Je preto oprávnená námietka obžalovanej M. N., že pri takej neurčitej a nejasnej štylizácii otázok a kladnou odpoveďou na ne aj roz-

hodnutie porotcov sa stalo nejasným, najmä keď sa uváži, že obžalovaná pri hlavnom pojednávaní skutočnosti vzťahujúce sa na jej spolupachateľstvo zapierala.

Naznačenie spolupachateľstva vo skutkových otázkach mohlo sa stať prípadne vyjadrením, že obžalovaná M. N. »sama, alebo so svojím spoločníkom«, resp. obžalovaný M. B. »sám, alebo so svojou spoločnicou« vykonala, resp. vykonal v otázke uvedené skutky, nie však vyjadrením, podľa ktorého nie je vylúčené, že dotýčny obžalovaný (obžalovaná) tieto skutky nespáchal.

Porotný súd podľa svojho usnesenia nariadil, aby otázky verejným žalobcom navrhované boli v tomto smysle pozmenené, resp. doplnené z toho dôvodu, aby porotcovia mohli na otázky odpovedať, keď by boli toho presvedčenia, že nebohého N. údermi sekerou usmrtili oba obžalovaní, alebo len jeden z nich, opravil však v tomto smere len právne otázky, súvisiace s hlavnými skutkovými otázkami.

Porotcovia aj kladne odpovedali v každej skupine na súvisiacu 3. právnu otázku (položenú v smysle § 279 a § 70 tr. z.), podľa usnesenia porotného súdu správne zostavenú, ktorá právna otázka vyjadruje síce, že ide tu o spolupachateľstvo. Nie je však tým preca odstránená nejasnosť rozhodnutia porotcov, lebo z vadne štylizovaných hlavných otázok skutkových neni zrejmé, kto z obžalovaných, prípadne či oba obžalovaní spoločne spáchali čin, ktorý je predmetom obžaloby, a tak niet ani skutkového podkladu pre právne posudzovanie činnosti obžalovaných a v dôsledku toho ani pre vecné preskúmanie rozsudku porotného súdu. — — — —

Napokon sa poznamenáva, že hľadiac na obširnejší skutkový stav a jednotlivé jeho složky by bolo účelné, aby na novom hlavnom porotnom pojednávaní boli skutkové otázky rozdelené na čiastky a najmä aby na jednotlivé okolnosti, z ktorých by sa dalo dovodzovať, že čin bol spáchaný s úmyslom vopred uváženým, boli položené viaceré rozdelené skutkové otázky, tak aby porotcovia mohli o každej z nich uvažovať zvlášť a zvlášť sa vysloviť o tom, ktoré skutky považujú za dokázané a ktoré nie.

Čís. 5686.

Předmětem ochrany práva původského nejsou plány a náčrtky, které nemají tvůrčí myšlenky, byť i jejich zhotovení vyžadovalo odborných znalostí.

I když se plány týkají obyčejných staveb, mohou býti dílem stavitelského umění, bylo-li na příklad přihlíženo ke krajinnému rázu, nebo obsahují-li tvůrčí prvky co do vnitřního uspořádání a zařízení místností.

Vytištění a rozeslání oznamů se zmenšenými plány není dovoleným užitím díla podle § 33, čís. 3 zákona čís. 218/1926 Sb. z. a n., neboť tato stať zákona dovoluje zhotovení jen jedině napodobeniny.

Svolení jednoho ze spolupůvodců díla nestačí k oprávnění po rozumu § 33 uvedeného zákona.

(Rozh. ze dne 24. září 1936, Zm I 660/36.)